

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám
hová a lap szellemi részét
lető közlemények kü-
lendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hírde-
tések és ezeknek díjai, va-
lamint a felszólamások kü-
lendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
hivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

A társadalmi széttagoltság né- mely okairól.

I.

Természeténél fogva társadalmi életre van rendelve az ember, írja Aristoteles. A megélhetés ösztöne, a gondolatok kicserélése iránti vágy, sokszor egy közös szent cél diadalra juttatása hozza közelebb az embereket egymáshoz s ezen érintkezés többszöri ismétlődése által jön létre a társasélet, az emberi társadalom. Ez a kialakulás azonban csak látszólagos. A külsőforma meg van, de a belső, a szellemi és érzelmi összekapcsolódás még mindig nagyon laza vagy éppen hiányos. A tagadás szelleme, amely elszakítja az őt embert Istentől, még mainapság is kísérteni látszik a társadalomban.

Az emberek egymást okolják, hogy a társadalom nem bír összetömörülni egy kerék egészé; egymásnak lobbantják szemére az emberi természet fattyu kinövéseit, melyek elválasztják az egyént az egyéntől s csak addig társadalom a társadalom, amíg az egyének érdekszájai fűzik egymáshoz az embereket; amint megszűnik az érdekösszekapcsolódás, megszakad a társadalmi össze-

tartozandóság is, pang a társadalmi élet.

Egymást okolják az emberek, mondám előbb. Okolhatják is egymást, mert a széttagoltság tisztán és egyedül az egyénekből indul ki s nem a külső körülményekből. Ha valaki azt mondja valamiről, hogy „fehér,” nyomban visszahangzik ellenkező oldalról az agyonütő kritika: „ohó! az kérem nem „fehér,” hanem „fekete.” Mindenki a maga igazáért verseng, nem akar egy sem tudatlanabb lenni a másiknál s a fináléja a dolognak az, hogy egymást agyonkritizálva, megsértődve hagyják el a „társadalmi összejöveteleket.”

A sértő szavak mai napság csak úgy röpködnek a levegőben. Az emberek egymásban nem becsülik az önérdet, sőt ha tehetik egymásból ki is ölik azt. Minő élvezet valakit erkölcsi halottá tenni?! S meghuzni fölötte a lélekharangot?! A békés szemlélő látja ezen embertelenségeket, elmegy étvágya a mozgalmasnak nevezett társadalmi életben résztvenni. — Vessünk futó pillantást a társadalomra, látni fogjuk, hogy se szere, se száma a visszavonult embereknek. S mi okozza ezt? Nem egyéb, mint ama sok keserű tapasztalat, amely az emberek köréből számüzte őket, szívünkben

hordva ama számtalan töviseket, melyeket az emberek egyenetlenkedése, türelmetlenkedése, részvéltensége, érdekhajhászása, gögje, henczegése, tiszteletlensége szúrtak bele. Beigazoltnak látszik Kempis mondása: „Valahányszor emberekkel voltam, mindenkor emberségem kárával tértem haza.”

A barátság? bizony, bizony legtöbbször hazugság! Feltárod szivedet barátodnak hitt embertársad előtt, bizalmasan leleplezed előtte titkaidat s alig fordulsz egyet sarkodon, már minden feltve örzött titkod a pletyka martalékává lesz.

Ha még jó barátjában is csalódik az ember, kivel szemben lehet akkor bizalmas? A diszkréciónak csak egyellen egy megsértése is elég ahhoz, hogy zárkóztakká tegye az embereket. Azért tehát ajánlatos, nagyobb kimélettel bánni a diszkrécióval! L é h e n is sokat csalódhatott embertársai-
ban, mert különben nem állította volna fel e sark igazságot: „Barátkozz az emberekkel, de ne építs reájuk,!”

* * *

A társadalmi élet az emberek harca. Legyőzött az, aki a harcz elől meghátrál. Életre való ember nem adja fel a teret; szívós kitartással és a szeretet fegyverével

TARCOZA.

Gizike vizsgálja.

— Irta: Verneer László. —

A természet bódító virágillat ülte meg. A padok lázas kis hősnőit a fulladt levegő már lankasztani kezdte. A vizsgabiztos úr lagymatagon vetette hátra a zsölyére csontos vállait és egy csöppet sem bosszantotta, hogy az elnöki emelvény díszes vázájának pántlika virága az orrát piszkálja; csak a nyugalomban levő professzor, a nagy „műkedvelő” sertepertélt fíradhatatlanul. Mint az aratások marokverője hordta az évi szorgalom szép aratását: térképeket, próbalapokat, akvareleket, kézimunkákat és mutogatta a boldog mamáknak, szaporán, nagy bőbeszédűséggel magyarázva, hogy az iskola minden vonalon a magyar motívumokat keresi. Ő még ebben a subtilis babaféketőben is meglátja a magyar géniuszt. Persze az öreg bombasztjait meg mosolyogták a menyecskek, de az legkevésbé sem gyéritette az öreg úr lelkesedését.

Következett a vizsga fénye: a szaválás. A legtöbb vizsgát hallgató tulajdonképpen a szavaltokért izzadja végig, mert előtte a tehetetlenség bizonyítása és az ingalengés törvénye már csak ócska, unalmas emlék.

Mikor a vizsgabiztos jelentette, hogy a növendékek szavalni fognak, az ajtóban, hol zsúfoltan állottak a növendékek legszigorúbb bírái, a tánciskolai udvarló ifjúság köréből halk moraj vonult ki a folyosóra. Morócz Jenő elsápadt, mint

a fal, Fellegi Gizi meg nekípirosodott, mint az árokpárti pipacs.

Volt is rá ok, az elsápadásra, meg az elpirosodásra is. Mert a vizsgabiztos minden keresés nélkül egyenesen Fellegi Gizit szállította ki, s mikor Gizike az ifjúság káprázatos bájosságával meghajtotta magát, mint epedő sóhaj, a Morócz Jenő neve lebbent el ajkairól.

A hallgatóság meglepetve eszmélt föl. Az ifjúság körében még jobban erősült a kíváncsiság moraja.

A mi pedig Morócz Jenőt illeti, egész nyugodtan merem kockáztatni, hogy magánkívül volt. Csodálom, hogy félre nem beszélt, mint a lábetegek.

Morócz Jenő neve úgy került a Gizi ajkaira, hogy ő írta neki a vizsgái költeményét. A czime: „Letört rózsabimbó” volt s Gizike a bevezető akkordokat meglehetősen elfogódva szavalta; de mikor rátért az érzelmek festésére, mikor éltudta feledni, hogy száz szem tapad reá csodálkozva, elragadtatva, szunnyadó genieje szárnyakat kapott, az ex-tanár nem győzte eleget a mamák között sepegni:

— Jászai, valóságos Jászai.

A költemény is megható poema volt. Hősnője egy lány, a ki elolthatatlan szomjúságot érez a világot jelentő deszkák iránt. Nem ifjúsági báránymiló ez, melynek romantikáján minden ifjú lélek átvonaglik, hanem a genie maga öntudata. S ezt a szomjat eloltani nem tudja senki. Sejtelmek, lelkiismeret s az anyai szív se — a rózsabimbó letörik. Óh, milyen érzéssel, milyen megrázó drámaisággal tudta ez a leány hősnője lelkiharezát festeni, mikor világgá megy, az anyai

szív fájdalmas epedését visszaadni. Most már nem érezte, hogy egyszerű iskolai zárvizsga konvencziójának tesz eleget, hanem teljesen átadta magát érzéseinek. Könnyezve, megsápadva figyelte a megilletődött közönség ezt az érzelmi orkánt s szinte nem is hallotta már az ex-tanárt, a ki váltig ezt sepegte a fülekbe:

— Csodálatos talentum, valóságos Jászai, Márkus Emilia.

... A rózsabimbó letört, (szavalta tovább a leány) a festett világnak újabb áldozata van. Az eltévelyedett leányt elfelejtik, a művészet kőszá vándora egy kis falucsukában meghal; de a költő ekkor sem lesz hűtlen ifjúsága tündéréhez, aki őt a lemondás költészetének lantosává inspirálja, tavasz újultával a siron friss nefelejts-koszorúk diszlenek, szalagján e szavak:

„A letört rózsabimbónak!”

Még a lagymatag vizsgabiztos úr is elérzékenyedt erre a nagyon szomorú befejezésre, alig tudta elmondani, mikor Gizike meghajtotta magát előtte:

— Remek, Gizike, remek!

A közönség csak e szavakra ocsudott föl. És tapsolt, újra tapsolt! A királyi tanácsosné, a ki valamikor a színpadon leste el a teatrális hatásokat, oda is ment a padhoz és a meglepett leányt homlokon csókolta. Ujra taps! E taps volt a felköltött érzelmek reakciója, e taps esengett Gizike fülébe egész életén. Dámon volt a taps, mely vezette.

* * *

Néhány hónap mulva Morócz Jenő Gizikének a következő sorait vette:

„Jenő! Ne mondja, hogy költő egyén ve-

a társadalmi ellentétek kiegyenlítéséért küzd. Csak is így lehet a társadalomnak tevéleges, hasznos tagja.

Szeretet, te mindenható égi fény, hasad át a sziveket, tedd egységessé, boldoggá az emberi társadalmat!

Aliquis.

Ipariskolánk rajztanítóinak magasabb fokú kiképzetése.

Olvastuk Mártonfy Márton miniszteri osztálytanácsos, iparoktatási főigazgató úrnak folyó évi március hó 27-én kelt 271. sz. leiratát, mely szerint az iparostanonizskolai rajztanítók megfelelő kiképzése céljából a folyó és az ezt követő tanévek nagy szünetében 7—7 heti tartammal Aradon az állami szakipariskolával kapcsolatban tanfolyam rendeztetik, mely tanfolyamra Abony is küldhet egy tanítót. A tanfolyamra kiküldendő tanító 7 hétre 160 korona állami segélyben fog részesülni. A tanító köteles mindkét tanfolyamot végezni s annak befejeztével vizsgát tenni. Mint-hogy az ipariskola fontos érdekében szerveztetik a tanfolyam, az iskolafentartónak is érdekében áll, hogy a kiküldendő tanító részére egy-egy tanfolyamra legalább 100 korona segélyt ajánljon föl.

A fenti sorokban ismertetett s az intézet igazgatóságához küldött leiratot f. hó 4-én vette tárgyalás alá az ipariskola tanítótanácsa s a rá vonatkozó rész érdemére nézve azt a határozatot hozta, hogy a szervezendő tanfolyamra jelöli az eddig működött mindkét tanerőt. Az ipariskolai bizottság jelentése alapján az iskolafentartó képviselőtől fog függni, hogy hajlandó-e vagy sem a kívánt segélyt megadni s a tanfolyamra a kettő közül valamelyik rajztanítót kiküldeni.

Az ipar fejlesztését s az iparos nemzedék okszerű kiképzését célozza a főigazgatói leirat, nem kételkedünk abban, hogy ezen leirat intenciójához képest az iskolafentartó képviselője minden lehetőleg meg fog tenni, főleg akkor, mikor a tanerők magasabb kiképzetésére az alkalom minden kérelmezés, utánjárás nélkül — csak úgy önként kínálkozik.

A tanfolyamra való kiküldéssel és a segély megszavazásával azonban még nem volna teljesen elintézve ez az ügy, mert a magasabb kvalifikációt, a magasabb minősítést megszerzendő rajztanítók az eddigénél nagyobb díjazásra reflektálnak s mondhatjuk, nem is ok nélkül. Tekintetbe kell vennünk, hogy a tanfolyam hallgatói az alapos kiképzés miatt terhes lelkimunkának vannak alávetve olyan időszakban, amikor rendes körülmé-

zette. Megyek igazolni az ön jövődölését. Naponként imádkozni fogok, hogy el tudjon feledni . . ."

Prózában elmondva e levelet, bizony nagyon szomorú dolog történt. A tekintélyes Felleri ház szegénye és mélyes nagy bánata. Egyetlen leányuk, az engedelmes, az okos Gizike, nem törődve édes anyjának szivettépő fájdalomával, színészsze kőborolt. A szerencsétlen egy kőbor, vert csapatall szökött meg.

A szülőknek szenvedéseit csak növelte a dicsőség eltvedt hírei, mely hozzájuk eljutott a Gizike nagy diadalairól. Egy hónap mulva már kiszorította a társulat hősnőjét, aki, hogy még inkább anyagot adjon a reklámnak, örült irigységében választóvízzel lesett Gizikre a kuli-szák mögött és ifjúsága ellen merényletet intézett. Rettenetes volt a szülőkre a pokoli asszony cselszövénye. Titkos hírek jöttek, hogy a leány mindazonáltal jobban lesz, de szépségét kimarta a kegyetlen folyadék. Sebaj, ifjúságát elvehette a vén asszony, de művészetét nem. Lázás diadalludósítások érkeztek, midőn az élmes direktor ifjú hősnőjét, nem minden célzás nélkül a „Negyvenhatedik cikk“-ben mutatta be a közönségnek, melylyel a megtiprott, tönkretenni óhajtott Gizike nagy művészetével még jobban a közönség kegyébe vette magát . . .

S kisebb-nagyobb eltérésekkel évekig így jöttek, érkeztek a diadalok hírei. Kornoly helyekről gáncsolták már a nemzeti színház igazgatóságát, hogy miért nem látja meg a vidék e kolosszalis tehetségét?

Az ifjúkori poéta, Morócz Jenő pedig szintén végigvezette a nyárspolgári karrier hullámtalan tükörét. Mérnök lett a miniszteriumban, akít a vidéki hidak teherképességének felülbírlására kellő

nyek között a nagyszüneti nyugalmát élvezik. Abony tanítóinak — a túlszűfolt osztályok egészségét veszélyeztető s idegeket megerőltető követelményei folytán — a nagy szüneti időre igen nagy szükségük van. És ha mindennek daczára a rajztanfolyam végigtanulására is vállalkoznak, nem lebeghet szemünk előtt egyéb, mint az, hogy a nagyobb képzettség által mélyrehatóbb módon szolgálhassák az ipariskola ügyét, de ezen intenzívebb szolgálatuk ellenében remélik anyagi ellátásuk felemelését is. Rövid szóval: nagyobb képzettségük után több lesz az eredmény s a több eredmény pedig, magasabb díjazásra méltó.

Nem áll hatáskörünkben az iskolafentartó kasszájába belekotorászni, hogy onnan nagyobb fizetést osztogassunk a magasabb kvalifikációt megszerzendő rajztanítók részére, oh nem, csak reámutattunk arra az eshetőségre, amelyet a tanfolyam kérdésének megoldása eredményezhet.

Rövid idő múlva az iskolafentartó képviselőnek plénuma elé fog kerülni az ügy, ott döntetik el, hogy lehet-e a „méltányosság“ tekintetbe vétele nélkül magasabb kvalifikációt kívánni, avagy sem.

Fő: a kölesönös érdekek összeegyeztetése s a leirat intenciójának győzelemre vitele.

Kalamus.

Az alkoholizmus ellen.

Óriási számadatokkal mutatja ki a statisztika azon sorvasztó betegségek mennyiségét, melyet az alkohol romboló munkája végez a magyarság között. A rémítő pusztítás ellenakézióra hívta fel a törvényhatóságokat. Így Pestvármegye egyike az elsők között azoknak, amely széles körű intézkedéseket tett az alkoholizmus terjedésének megállítására.

Felhívást intézett a vármegye tanítótanácsa felé is, hogy hatáskörükben, társadalmi téren és az iskola útján, amennyire tőlük telik vessenek gátat a romboló elem pusztításainak. A helybeli rom. kath. tanítótanács utóbbi gyűlése tárgyalta a felhívást s azzal érdemlegesen foglalkozott. Elhatározta, hogy az iskolában többször felvilágosítsanak a gyermekek a pálinka elmét butító, testet erőtlennítő s anyagilag tönkre tevő hatásáról s társadalmilag is részt vesz az alkoholizmust megálló küzdelemben.

Sajnálattal konstatálja tanítótanács, hogy az üdvös rendelet szándéka, a szertelen sok korema miatt, unos untalan akadályokra talál. Mit használ minden küzdelem, ha az alkoholizmus melegágyait derűre-borúra kreálják; engedélyezik a kisebb, nagyobb koremaikat egyre, úgy, hogy már alig találni boltot is, ahol egyuttal pálinka-

napidijak mellett utaztatnak.

Igy került N-re, egy délvideki nagyobb városba. Útcán ögyelegve, szemébe tűntek a vidékies reklám-szinlapok, hirdelve a „fölmulhatlan“ művésznő jutalomjátékát. Lelkében visszabízsergett a „letört rózsabimbó“ románcza: megnézi az előadást.

A direktoron és a jutalmazotton kívül talán ő neki fáj legjobban a szörványos közönség. Alig lézengtek a színházban, azok is álmosan, unatkozva . . .

Felgördült a függöny. Egy sápadt, meglört asszony lépett elő. Semmi taps! Semmi koszorú! Meghajtotta magát, úgy amint egykor és — elszavalta a „Letört rózsabimbó“-t.

Egy diák gyerek felhangon jegyezte meg a szavakat végén:

— Nagyon limonádés, érzékeny história biz'ez.

Jenőt megszedítette az ifjúkori emlék. Szükségét érezte, hogy friss levegőre jusson. Odahagyta páholyát.

. . . Amint a páholy folyosón végigmegy, az öltözőből kihangzott egy durva, zabolatlan férfi hangja:

— Te rongy! Szégyeld magad! Még rá kell fizetnem a jutalomjátékodra. Hogy fizetjük ki a vendéglőt? A primadonnának kétszáz forint maradt tisztán. S nekünk egy fillér se. Te rongy . . .

Morócz Jenő pedig hallotta Gizikének gőrcsős zokogását. De mai napság romantikus dolgok nem esnek. A világrét se tessék azt képzelní, hogy tán azt a sehonnai ripacsot insultálta volna. Az oknyomozó helybeli pletyka meg is kérdezte volna: hogy mi joga is lett volna erre? . . .

mérés nem volna. — Az alsónéposztályhoz tartozó szülők egy jókora száma pedig, ahelyett, hogy tápláló tejjel kínálnák meg gyermekeiket reggel, jól meghuzatják velük a pálinkás butykost, vagy pedig a gyomor fájás elmulasztására és a giliszta elűzésére pálinkás kenyeret addagolnak be nekik. Persze az ilyen orvoslás mellett a gyermekek korán bevezettetnek a pálinkaivásba, a mire a tanköteles kor elérkezik s iskolásokká lesznek van elég dolga a tanítónak az alkoholtól elbutított agyakkal; ember feletti fáradságába kerül, ha némi eredményt is tud elérni velük. A csekély eredményért, avagy az eredménytelenségért rendszeren a tanítót okolják, pedig hát az ok a pálinkás flakóból indult ki agyromboló útjára.

Ha már egyszer az alkoholista szülő nem bír ellenállni a szeszital élvezetének, a jövő nemzedék érdekében tegyen meg legalább annyit, hogy a gyermekek előtt ne italozzon, ne kínálgassa, itassa őket. Különös paszsziója telik némely szülőnek abban, ha gyermekét leitatja, részegen látva nevet annak fonák cselekedetein. Hej pedig keservesen bosszulja meg magát az ilyen családi komédia — majd az iskolapadján s az ennérvált test, az élet küzdő homokjában.

Nép felvilágosultság, jöjjön el a te országod! Mig ez bekövetkezik, a tanítótság — a mennyiben lehetséges, — küzdeni fog az alkoholizmus ellen.

Ártézi.

MI UJSÁG?

— **Beniczkyné Bajza Lenke** vármegyénk nagynevű főispánjának neje, a kitűnő regényíró váratlanul elhunyt Budapesten. Halála nemcsak a szerető férjet, hanem az irodalom nemtőjét is gyászba borította. Alig van az országban művelt nő, aki B. Bajza Lenke regényeit nem olvasta volna; innen van az, hogy az ország minden zugában mély részvétellel fogadták a genialis író váratlan elhunytát. Temetése rendkívül nagy részvét mellett f. hó 4-én d. u. 3 órakor ment végbe. Az egyházi szertartást Baksay Sándor református püspök végezte, aki inagarsóptü beszédben parentálta el a kiváló írónt. A végtisztességen megjelentek a főváros arisztokráciájának és a kormánynak tagjai csaknem teljes számban. A vármegye tisztikara, az irodalom kitűnőségei s még rengeteg számú résztvevő lepte el a gyászház udvarát s annak környékét. A virágerdővel borított remek érzekoporsó előtt Herczeg Ferencz a „Petőfi társaság“ elnöke mondott búcsúztatót. A gyönyörű beszéd végzetével hatfogatú gyászhintó vite ki a drága halott hült maradványait a kerepesi úti sírkertbe, a hol a főváros által adományozott díszsírba helyezték el örök nyugalomra. Teste elporlik, de a Misa örökre megörzi nagy nevét! Érdemekben gazdag főispánunk pedig találjon fájó szívére gyógyító balszámot a virág fakadásban mely reményteljesen hirdeti: „feltámadunk!“

— **Iskolai ünnepély.** Az abonyi m. kir. állami polgári fiú és leányiskola f. é. április hó 11-én (kedden) az 1848-iki törvények szentesítésének emlékére az intézet tornatermében iskolai ünnepséget rendez, melyre a t. szülőket és tanügybarátokat ez úton hívja meg az igazgatóság.

— **Adomány.** Az „Abonyi Lajos szobor alap“ javára Tarr Rezső úr által adományozott 5 korona átvételét köszönettel elismeri, Véli Miksa.

— **A Czeglédi Népbank** Részvénytársaság abonyi fiókintézetét folyó hó 5-én az anyaintézet részéről Leib Vilmos vezérigazgató, Koszorús Gyula főkönyvvezető, Balogh József, Sz. Farkas János, Szunyogh István és Várkonyi István igazgatóság tagok meglátogatták, mely alkalommal felvilágosították a fiókintézet könyveit s minden irányban a legnagyobb pontosság találatot. — Uj pénzintézetünk ügyvezetésénél észlelt pontosság mindenesetre teljes biztosítékot nyújt arra nézve, hogy a hitelt igénylő közönség bizalommal viseltessék iránta.

— **Eperfa ültetés.** Abony város területén, az e célra alkalmas helyeken már befejeztetett az eperfa ültetés. Különösen szép és erőteljes csemeték helyeztetek a kórház és az ujszász úti iskola környékén el, amelyek ha kifejlődnek, nemcsak szépiteni fogják azt a városrészt, hanem a selyemhernyó tenyésztéshez is jókora mennyiségű levélananyagot is szolgáltatnak. Közönségünk érdekében áll az ültvényeket megoltalmazni s bejelenteni az előjárásnak a farongálókat, hogy a büntetés kiszabásával és végrehajtásával érzékeny

oktatást nyerjenek a fák — megkímélésének tudományából.

— **Gulner Gyula** szeretett országgyűlési képviselőnk, mint lapunk zártakor értesülünk, f. hó 7-én az országban „hazafias hőstett” számba menő magatartást tanúsított azon nagy horde-rejű szónoklata által, melynek folyamánya lön a múlt év november 18 iki politikai események meg nem történté tevése. A napi sajtó a függetlenségi párt egyik büszkeségének tekinti képviselőnkét. Valóban az is, akibe városunk és a választókerület minden polgára a legnagyobb megnyugvással helyezte bizalmát s ebben a reményében — mint tudva van — már nem is csalódhat.

— **A hernyóirtás ideje.** A m. kir. földm. miniszter a múlt ősszel felhívta a közigazgatási hatóságokat, hogy a mezőrendőri törvénynek a kötelező hernyóirtásra vonatkozó rendelkezését hatóságuk területén hirdessék ki és folyó évi márczius végéig való szigorú végrehajtásáról s a végrehajtás ellenőrzéséről is gondoskodjanak. Minthogy a hernyóirtás ideje már végére ért, illetékes helyről újra figyelmeztetik az érdekelt összes hatóságokat, de a gazdákat is, hogy a fenti rendelkezések okvetlenül eleget tegyenek. A földmívelésügyi miniszter az idén is több vármegye területén meg fogja vizsgálni, hogy a hatóságok és gazdák miként feleltek meg törvény parancsának.

— **A petróleum olcsóbbodása.** A magyar-osztrák petroleum-kartel a petroleum árát, mint a Magyar Kereskedők lapja jelenti, métermázsánként $2\frac{1}{2}$ koronával leszállította.

— **Önálló magyar vámtarifa.** Az ellenzéki pártok szövetségéről szóló hírek között egy sem keltett úgy Magyarországon, mint Ausztriában oly mélyreható benyomást, mint a Magyar Kereskedők Lapja azon jelentése, hogy Kossuth Ferencz elnöklete alatt egy szűkebb bizottság legközelebb hozzájárul az önálló magyar vámtarifa-tervezetének kidolgozásához, mert az alkudozások alapját ez a tervezet fogja képezni. Egy hasonló tervezet különben már készen van a kereskedelmi minisztériumban, amiről a függetlenségi párt meg fog győződni mihielyt kormányra jut.

— **A magyar ipar fejlesztése.** Nem rohamos gyorsasággal ugyan, de okszerű fejlődéssel még is előrehalad a magyar ipar fellendítése, mért mint a magyar Kereskedők Lapja jelenti újabban ismét több ipari vállalat létesül Magyarországon. Így Kaposvárott a juta és kenderipar r.t., mely Erzsébet falván már hasonló gyárat épít, még ez évben új juta- és kendergyárat épített. Szamosújváron Klier Ignác bécsi hentesárúgyáros szalámi és füstölthúsárú-gyárat, Zsolnán egy alakulóban levő részvénytársaság, élén Bulla György árvamegyei alispánnal és Muzin Antal námesztői gyógyszerészrel cselulose-gyárat, ugyancsak Zsolnán Zelinka N. fia gyárosok fadonga-gyárat és Szegszárdon Reile István vállalkozó élesztőgyárat létesít. Nagy szombatban a Franck Henrik fiaipótkávé gyáros czég fiékgyártelepet létesített.

— **Ágyuzásból vihar.** Az orosz-japán háború egy furcsa meteorologiai különösség konstatálására adott alkalmat. Ugyanis mikor Kuropatkin nagy csatája volt, azt jelentette a czárnak, hogy az ágyuzás oly rettenetes volt, hogy vihar tört ki az égbolton. A meteorologusok ezen úgy mosolyogtak, mint valami katonai naivitáson. Mit ért a katona a meteorológiához, s hogy mitől lesz odafénn a vihar? — Egyikük azonban arra a különös felfedezésre jutott, hogy Kuropatkin nem az első, aki azt állítja, hogy a nagy ágyuzástól vihar keletkezett. Például a solferinói ütközet derült égbolt alatt kezdődött és egyszerre olyan vihar keletkezett, amely az ellenségeket egy kis szünetre kényszerítette. Hasonló eset fordult elő a Rio de Janeiro mellett folyt tengeri ütközetben, mikor

roppant lövöldözés folyt s egypár bajó a levegőbe röpült, azt se tudták honnan, egyszerre borzasztó vihar támadt. És így több példára hivatkozik. Ennek a jelenségnek az ellenkezőjét a viharágyuk hatásából ismerjük. A következtetés most az, hogy amint a vihar a légrázkódás el tudja háritani a viharterhes levegőben, úgy megfordítva is, a csendes levegőben a légrázkódás vihar idehet elő. Ehhez kapcsolódik még az a jelenség, hogy amióta katonai sárkányokkal kísérleteznek, többször tapasztalták, hogy az ellentétes villamos töltésű felhőket a nedves fonál kiegyenlítette, aminek hatása vagy az volt, hogy egy viharok olt vége szakadt, vagy megfordítva, vihar keletkezett. Ezekben a nyomokon folyik most az okoskodás, nem lehet-e esőket mesterségesen is előidezni sárkányokon lógó vezető fonalak útján? Természetesen csak annyira, a mennyire a levegő elég páratartalmu.

— **Üdvös rendelet.** A belügyminiszter igen erélyes hangú rendeletet adott ki arra vonatkozólag, hogy 15 éven aluli gyermekek koresmákat, sörcsarnokokat, pálinkaméréseket vagy nyilvános bállokát — kivéve a gyermekbállokát — ne látogassák. — Az e tilalom ellen vétő koresmárosok vagy bálrendezők, a kik megengedik, hogy a 15 éven aluli gyermekek koresmában tartózkodják vagy bálban részt vegyen, — továbbá azok a szülők vagy gyámok, kik 15 éven aluli gyermekeknek megengedik, hogy koresmákban vagy nyilvános bálon megjelenjenek, 1000 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntetendők. Kivételt képeznek a vidéki szülők, kik példáulul gyermekeikkel étkezni mennek koresmába és sörcsarnokba. — Ezen rendelet minden koresmában, sör és pálinka mérésben kifüggesztetvén, így hozandó köztudomásra. A mely koresmáros e rendeletet ki nem függeszti, 100 koronára büntetendő a városi szegény alap javára.

— **Elvi döntés borhamisítási ügyben.** A belügyminiszter egy konkrét esetről kifolyólag kimondotta, hogy a ki éretlen szőlőre vizet önt, mesterséges bort készít és nem törkölybort.

Szerkesztői üzenetek.

T. G. főszerkesztőnknek, Kecskemét. Fogadd legforróbb üdvözlésünket. Nagyon komoly czélú kiküldetésed után, humoros jókedvvel térj vissza közénk. Kérünk egy kis kéziratot.

V. L. Eger. Testvéri szeretettel köszöntelek. Értékes küldeményed későn érkezett. Alkalmilag jönni fog. — Nem áprilisi tréfa. — Komoly, de a gratulálás még korai. Levelemben többet.

Anonimus Helyben. Riporterünk nincs, így hát a híreket csakis akkor közölhetjük, ha mi azokról hallomás vagy írás útján tudomást szerzünk. — A híreket rendszeren a szerkesztő és a főmunkatársak írják. — Kérem, ne tessék lapunkat kicsinyelni! — Ha Ön oly nagy írói talentummal bír, ám szerkesszen külön lapot s írjon tartalomdúsabb cikkeket mint mi és munkatársaink. Addig tartsa meg magának sértő kritikáit. Hagyjon békét nekünk!

Uj üzlet!

Dusan főszerelt, kész férfi és gyermek ruha raktárát n. é. közönség becses figyelmébe ajánlja

Kulcsár Mórné
városház épületben.

Egy 8-as ló erejű a legjobb karban levő Nicholson-féle gözcséplőkészlet teljes felszereléssel azonnal eladó Hegedűs Vilmosnál, Abony.

11--12

PÁRTOLJUK A MAGYART.

Legfinomabb kivitelű igen czélszerű villanyvilágításu

zseblámpa
csak 3 korona.

Teljes dohányzó készlet csak 5 koronába kerül és pedig 1 finom u. tajtékpipa kínai ezüst foglalattal 1 hozzávaló pipaszár 1 czélszerű dohányzacskó 1 gyufatartó 1 tajték szivarszopóka 1 szivartárcza 1 házi pipa szárral együtt 1 tajték szivarkaszopóka 1 szivarvágó 1 szivarhamutartó 10 darab összesen.

4 és fél kiló körülbelül 50 drb. különféle illatu finom **pipere szappan** csak 5 k.

s vegyünk csakis **Magyarországban**

Egy nagy amerikai gyár tönkrejutása folytán azon helyzetbe jutottam, hogy az alatt felsorolt 40 drb. **sz. amerikai ezüst** árukat mélyen leszállított áron **potom 6 frt. 40** kr-ért szállíthatom bárkinek és pedig:

6 drb. amer. sz. ezüst asztali kés v. ang. pengével
6 " " " " evővilla egy darabból
12 " " " " ezüst kávéskanál
1 drb. amerikai szab. ezüst leves merítőkanál
1 drb. amerikai szab. ezüst tejmerítő kanál
6 drb. angol „Viktoria” pohártálcza
2 drb. remek asztali gyertyatartó.

40 drdarab összesen csak **6 frt. 40** kr.-ért ezen tárgyak ezelőtt 40 forintba kerültek.

Az amerikai patent ezüst egy teljesen fehér fém belül is, **melyért jótállást vállalok.**

Megrendelhetők utánvét mellett

Neumann József-nél

Budapesten, VIII., Örömvölgy-utca 16.

Konyha-
készlet

2 darab solingeni pengéjű kés és 1 darab szeletelő villa csak **4 kor. 50 fillér.**

6 darab zománcozott fazék és 6 darab lábas különböző nagyságúak csak

5 kor 90 fillér.

Egy valódi

Roskopf-óra

kétévi jótállás mellett csak **5 korona.**

BENZINMOTOROK, GÖZCSÉPLŐKÉSZLETEK

ARATÓGÉPEK és egyéb MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A magyar kir. államvasutak gépgyárának VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉNél

Budapest, V., Váci-körút 32.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

